

Bezpečné studijní prostředí by mělo být samozřejmostí. Video radí, jak na to

9.4.2024 - Dita Sládková | Západočeská univerzita v Plzni

Školící videa pomáhající vytvořit společnost, která nastoluje férové podmínky a bezpečné pracovní nebo studijní prostředí.

Právě to je výstupem projektu Prevence genderově podmíněného násilí v pracovním prostředí veřejných institucí a univerzit v ČR, který byl finančně podpořen Norskými fondy. Stojí za ním Genderové informační centrum Nora, jež spolupracuje s výzkumným centrem NTC Západočeské univerzity.

Podle UniSAFE, největšího evropského průzkumu o genderově podmíněném násilí (GPN) na akademické půdě z roku 2022, až 62 % osob zapojených do průzkumu zažilo nějakou formu genderově podmíněného násilí od doby, kdy začaly pracovat nebo studovat na své instituci. V případech žen se jednalo o 66 %, které se s GPN setkaly. Nejzranitelnější jsou pak lidé zdravotně znevýhodnění (72 %), příslušící k etnickým minoritám (69 %) či k LGBTQ+ (68 %).

„Genderově podmíněné násilí je škála nepřiměřeného a nevhodného jednání, které se projevuje mírným obtěžováním až vážnými formami sexuálního napadení. Jakýkoliv akt takového chování je nepřijatelný. Proto se naše organizace rozhodla realizovat projekt, který všechny zaměstnance a zaměstnankyně, stejně tak jako studující, seznámí s tím, jak násilí v akademickém a výzkumném prostředí rozpoznat a jak se proti němu bránit,” uvedla ředitelka Genderového informačního centra Nora, o.p.s. Eva Lukešová.

Co si lze pod označením genderově podmíněné násilí představit konkrétně? Například to, když si profesor během své přednášky neodpustí poznámku o tom, že holky se moc snažit nemusí, když stejně brzy otěhotní a z oboru odejdou; docentka při zkouškách dává lepší známky studentům v upnuté košili nebo doktorand v soukromé zprávě píše všem bakalářským studujícím a naléhá, ať s ním jdou na rande. *„Přestože někomu můžou zmíněné příklady připadat úsměvné, opravdu se jedná o případy genderově podmíněného násilí,”* uvedla Lukešová. V horším případě je možné setkat se i s nevyžádanými doteky, explicitně erotickými zprávami nebo se záměrným odpíráním finanční odměny.

Díky deseti krátkým videím pojednávajících o rozdílných formách násilí mohou univerzity a výzkumné ústavy udělat první krok k prevenci a potírání širšího spektra genderově podmíněného násilí a obtěžování. *„Násilí v pracovním prostředí nemusí být páčáno pouze jednotlivci, ale může se na něm podílet například i instituce a její interní pravidla a procesy,”* podělila se o své zkušenosti Lukešová.

Univerzity stojí na začátku práce s touto problematikou. Jak z výzkumu UniSAFE vyplývá, z osob, které zažily genderově podmíněné násilí, ho nahlásilo pouze 13 %. *„Věděli byste, jak se zachovat, kdybyste se s genderově podmíněným násilím setkali přímo nebo byli jeho svědky?”* ptala se Lukešová, která dále uvedla, že má radost, že od ledna letošního roku na Západočeské univerzitě v Plzni působí také ombudsman.

Kdy stojí za to se na ombudsmana obrátit, se můžete dozvědět právě ze zmiňovaných videí. Na YouTube jsou k dispozici playlisty pro zaměstnané i studující a také pro osoby ve výběrových a hodnotících komisích v akademickém a výzkumném prostředí.

Videa jsou k dispozici rovněž v anglickém jazyce.

Genderové informační centrum Nora spolupracuje se Západočeskou univerzitou na projektu Girls' Labs, jehož cílem je přispět k bourání genderových stereotypů spojených s tzv. STEM obory. Hlavním koordinátorem projektu je výzkumné centrum NTC, přičemž je do něj zapojena ještě společnost Bosch.

<https://info.zcu.cz/Bezpecne-studijni-prostredi-by-melo-byt-samozrejmosti--Videa-radi--jak-na-to/clane k.jsp?id=6375>